

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 26. oktoober 2022
(OR. en)

14095/22

LIMITE

CORLX 995
CFSP/PESC 1432
CONUN 254
CODUN 48
CONOP 112
COTER 256
COARM 217

ETTEPANEK

Saatja:	Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, allkirjastanud peasekretär Stefano SANNINO
Kättesaamise kuupäev:	26. oktoober 2022
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Teema:	Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanek nõukogule: nõukogu otsus, millega toetatakse rahu ja julgeoleku jaoks vastutustundliku tehisintellektialase innovatsiooni edendamist käsitleva projekti rakendamist

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument HR(2022) 238.

Lisatud: HR(2022) 238

HR(2022) 238
Limited

EUROOPA VÄLISTEENISTUS

Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanek nõukogule

26. oktoober 2022

**nõukogu otsus, millega toetatakse rahu ja julgeoleku jaoks vastutustundliku
tehisintellektialase innovatsiooni edendamist käsitleva projekti rakendamist**

HR(2022) 238
Limited

HR(2022) 238

Limited

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2022/....

pp. kuu 2022,

millega toetatakse rahu ja julgeoleku jaoks vastutustundliku tehisintellektialase innovatsiooni edendamist käsitleva projekti rakendamist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 31 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) 2016. aastal vastu võetud Euroopa Liidu üldises välis- ja julgeolekupoliitika strateegias rõhutatakse, et liit panustab rohkem kollektiivsesse julgeolekusse.
- (2) 2018. aastal vastu võetud ebaseaduslike tulirelvade, väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastast võitlust käsitlevas ELi strateegias „Relvade turvalisuse tagamine, kodanike kaitsmine“ märgitakse, et EL kasutab asjakohaseid vahendeid, et toetada uurimis- ja arendustegevust usaldusväärse ja kulutõhusa tehnoloogia väljatöötamiseks, et muuta väike- ja kergrelvad ning nende laskemoon turvalisemaks ja maandada kõrvalesuunamise riski. Lisaks juhtis nõukogu strateegia vastuvõtmisega seotud järeldustes¹ tähelepanu muutunud julgeolekukontekstile, sealhulgas ELi-sisesele terrorismiohule ning arengutele väike- ja kergrelvade ehituses ja tehnoloogias, mis mõjutab valitsuste võimekust kõnealuse ohuga tegeleda.
- (3) Euroopa tehisintellekti strateegias märgitakse, et tehisintellektuuringute igasuguse toetamise juhtpõhimõtteks on vastutustundliku tehisintellekti arendamine. Lisaks tõdetakse selles, et kuna tehisintellektiga saab hõlpsasti piiriüleselt kaubelda, on selles valdkonnas kestlikud ainult ülemaailmsed lahendused ning et liit edendab tehisintellekti ja üleüldiselt tehnoloogiate kasutamist, et aidata lahendada ülemaailmseid probleeme, toetada Pariisi kliimakokkuleppe rakendamist ja saavutada ÜRO kestliku arengu eesmärgid.
- (4) ÜRO peasekretär märkis 2019. aasta tippkohtumisel *AI for Good Global Summit*, et tehisintellekti eeliste ärakasutamiseks ja riskidega tegelemiseks peavad kõik – valitsused, tööstus, akadeemilised ringkonnad ja kodanikuühiskond – tegema koostööd, et töötada välja vastutustundlikku innovatsiooni võimaldavad raamistikud ja süsteemid.

¹ Nõukogu 19. novembri 2018. aasta dokument 13581/18 „Nõukogu järeldused ebaseaduslike tulirelvade, väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastast võitlust käsitleva ELi strateegia vastuvõtmise kohta“.

HR(2022) 238

Limited

- (5) Liit soovib edendada vastutustundliku tehisintellekti arendamist, kollektiivset julgeolekut ning võimalust kasutada ära tehisintellekti pakutavaid võimalusi kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks ja probleemide lahendamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. ELi üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegia rakendamiseks ning ebaseaduslike tulirelvade ning väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastase võitluse ELi strateegia, samuti Euroopa tehisintellekti strateegia arvessevõtmiseks on liidu toetataval projektitegevusel järgmised erieesmärgid:

1.1. toetada tsiviilotstarbelise tehisintellekti kogukonna suuremat kaasamist selliste riskide leevendamisse, mida rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule võib põhjustada vastutustundetute osalejate poolne tehisintellektialaste tsiviilteadusuuringute ja -innovatsiooni kõrvaesuunamine ning väärkasutamine, järgmisel viisil:

- luuakse parem arusaamine sellest, kuidas tehisintellektialaste teadusuuringute ja innovatsiooni arendamist ja levitamist käsitlevad otsused võivad mõjutada kõrvaesuunamise ja väärkasutamise riske ning luua omakorda riske või võimalusi rahu ja julgeoleku tagamiseks
- edendatakse vastutustundlikke innovatsiooniprotsesse, -meetodeid ja -vahendeid, mis võivad aidata tagada tsiviilinnovatsiooni rahuotstarbelise rakendamise ja tehisintellektialaste teadmiste vastutustundliku levitamise. Selleks toetatakse kõnealuse projektiga suutlikkuse suurendamist, teadusuuringuid ja kaasamise meetmeid, millega i) suurendatakse ülemaailmse tsiviilotstarbelise tehisintellekti kogukonna suutlikkust võtta arvesse ja käsitleda rahu- ja julgeolekuriske, mida põhjustab vastutustundetute osalejate poolne tsiviiltehisintellekti kõrvaesuunamine ning väärkasutamine vastutustundlike innovatsiooniprotsesside kaudu, ning ii) tugevdatakse vastutustundliku tehisintellekti alal tsiviilvaldkonnas tehtavate riskimaandamise meetmete ning valitsustevahelisel tasandil desarmeerimise, relvastuskontrolli ja massihävitusrelvade leviku tõkestamisega tegelevas kogukonnas juba käimasolevate meetmete vahelist seost.

1.2. Oluline on see, et projektitegevuse eesmärk ei ole kehtestada uusi standardeid, põhimõtteid või norme ega astuda muul viisil samme riikide pädevusse kuuluvates valdkondades. Selle asemel kavatakse arendada vastutustundlike tsiviilvaldkonna innovatsioonimeetmeid, et võtta arvesse rahu- ja julgeolekuriske, mis tulenevad vastutustundetute osalejate poolsest tsiviilintellekti kõrvaesuunamisest ja väärkasutamisest, ning anda teavet olemasolevate asjakohaste valitsustevaheliste meetmete kohta.

Selle projekti üksikasjalik kirjeldus on esitatud käesoleva otsuse lisas.

Artikkel 2

HR(2022) 238

Limited

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab kõrge esindaja.
2. Artiklis 1 osutatud projekti tehnilist rakendamist viib läbi ÜRO desarmeerimisküsimuste büroo (UNODA), keda toetab Stockholmi Rahvusvaheline Rahu-uuringute Instituut (Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI)).
3. UNODA, keda toetab SIPRI, täidab nimetatud ülesandeid kõrge esindaja vastutusel. Sel eesmärgil sõlmib kõrge esindaja SIPRI ja UNODAga vajalikud kokkulepped.

Artikkel 3

1. Artiklis 1 osutatud liidu rahastatava projekti rakendamiseks ette nähtud lähtesumma on [XXX eurot].
2. Lõikes 1 sätestatud lähtesummast rahastatavaid kulutusi hallatakse vastavalt liidu eelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja normidele.
3. Järelevalvet lõikes 1 osutatud summas rahastatavate kulutuste nõuetekohase haldamise üle teostab komisjon. Sel eesmärgil sõlmib komisjon UNODAga rahalist toetust käsitleva lepingu. Rahalist toetust käsitlevas lepingus sätestatakse, et ÜRO desarmeerimisbüroo tagab liidu rahalise abi nähtavuse vastavalt selle suurusele.
4. Komisjon püüab sõlmida lõikes 3 osutatud lepingu niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumist. Ta teavitab nõukogu kõigist selle protsessi käigus esile kerkivatest probleemidest ning lepingu sõlmimise kuupäevast.

Artikkel 4

1. Kõrge esindaja annab nõukogule aru käesoleva otsuse rakendamisest UNODA korrapäraselt üks kord kvartalis koostatavate ühisaruannete alusel. Nende aruannete põhjal viib nõukogu läbi hindamise.
2. Komisjon annab teavet artiklis 1 nimetatud projekti rakendamise finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

1. Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.
2. Käesolev otsus kaotab kehtivuse 36 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 3 osutatud lepingu sõlmimisest. Kui kuue kuu jooksul alates käesoleva otsuse jõustumise kuupäevast ei ole nimetatud lepingut sõlmitud, kaotab otsus kehtivuse.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja